

## 1 Dokazno breme

### 1.1 Kakšna so pravila o dokaznem bremenu?

V skladu s civilnim zakonikom mora tisti, ki zahteva izpolnitev obveznosti, obveznost tudi dokazati. Obratno pa mora tisti, ki trdi, da je razbremenjen obveznosti, dokazati, da je njegova obveznost prenehala.

Vsaka od strank mora torej praviloma predložiti dokaze za zatrjevana dejstva. Člen 9 zakonika o civilnem postopku tako določa, da „mora vsaka stranka po zakonu dokazati dejstva, ki potrjujejo njeno trditev“.

### 1.2 Ali obstajajo pravila, ki določena dejstva izvemajo iz dokaznega bremena? V katerih primerih? Ali je mogoče predložiti dokaze, da bi dokazali neveljavnost posebne pravne domneve?

V nekaterih primerih obstajajo domneve, na podlagi katerih je iz dokaznega bremena izvzeto dejstvo, ki ga ni mogoče ali ga je težko dokazati.

S pravnimi domnevami se nekako obrne dokazno breme tistega, ki mora dokazati resničnost zatrjevanega dejstva. Domneve se na splošno štejejo za „navadne“, torej jih je mogoče ovreči. Za otroka, rojenega v zakonski zvezi, se na primer domneva, da je njegov oče mož njegove matere, vendar se lahko vloži tožba za izpodbijanje očetovstva.

Redkeje so domneve štejejo za „neovrgljive“ in v tem primeru se nasprotni dokazi ne sprejmejo.

### 1.3 Do kakšne mere mora biti sodišče prepričano o dejstvu, da na njem utemelji svojo sodbo?

Sodišče lahko svojo odločitev opre zgolj na dokazana ali neizpodbijana dejstva.

## 2 Pridobivanje dokazov

### 2.1 Ali je za pridobivanje dokazov vedno potreben predlog stranke ali lahko sodnik v nekaterih primerih dokaze pridobi na lastno pobudo?

Sodišče lahko izvedbo dokazov odredi na predlog ene od strank ali na lastno pobudo.

### 2.2 Kateri so nadaljnji koraki, če je predlogu stranke za pridobitev dokazov ugodeno?

Če sodišče odredi izvedbo dokazov na predlog stranke, tajništvo sodišča tehniko seznanji z vsebino njegove naloge; ta nato stranke povabi k vsem postopkom, ki jih izvede. V primeru izvedenskega mnenja se to začne pripravljati šele, ko stranka po sklepu sodišča plača znesek (varščino), ki je jamstvo za plačilo izvedenca. Vsi dokazi se izvajajo v navzočnosti strank.

### 2.3 V katerih primerih lahko sodišče zavrne predlog stranke za pridobitev dokazov?

Sodišče lahko zavrne predlog za izvedbo dokazov, če meni, da se bo stranka s tem rešila dokaznega bremena ali da to ni potrebno.

### 2.4 Katera dokazna sredstva obstajajo?

V francoskem civilnem pravu obstaja razlikovanje. Dokazovanje pravnih dejstev (npr. nesreče) ni omejeno, tako da se lahko dokazi predložijo v kateri koli obliki (dokumenti, izpovedbe itd.). Za dokazovanje pravnih aktov (pogodbe, darila itd.) se praviloma zahteva pisni dokaz, vendar zakon določa izjeme (npr. za akte, ki se nanašajo na znesek, nižji od določenega praga, ki je opredeljen z odlokom, ali v primeru, ko dokazila ni mogoče predložiti). Opozoriti je treba, da med trgovci velja načelo svobodnega dokazovanja tudi za pravne akte.

### 2.5 Kateri so načini pridobivanja dokazov od prič in ali se ti razlikujejo od načinov za pridobitev dokazov od izvedencev? Kakšna so pravila v zvezi s predložitvijo pisnih dokazov in izvedenskih poročil/mnenj?

Pridobivanje dokazov od prič poteka na dva načina: ustno na podlagi zaslišanja ali pisno v obliki izjav, ki jih je treba predložiti v predpisani obliki. V pisni izjavi je treba namreč med drugim navesti istovetnost priče in po potrebi njeno sorodstveno ali zakonsko vez, razmerje podrejenosti ali sodelovanja ali skupne interese, ki jo povezujejo s katero od strank. Poleg tega se navede, da je izjava namenjena predložitvi sodišču in da se njen pisec zaveda, da se z neresnično izjavo izpostavlja kazenskim sankcijam. Dokaze od prič je mogoče pridobiti tudi v obliki notarskega zapisa (gre za dokument, ki ga sestavi sodnik ali javni uradnik in v katerem se zberejo izjave več prič v zvezi z dejstvi, ki jih je treba dokazati).

Izvedensko mnenje se razlikuje od izpovedbe priče, saj se pri tej izvedbi dokazov osebi, ki je za to izrecno pristojna, zaupa priprava popolnoma tehničnega mnenja na podlagi zaslišanja strank. Izvedenec predloži ustno ali pisno mnenje. Pisno mnenje je sestavljeno v obliki poročila, ki med drugim vsebuje pisne pripombe strank. Izvedensko mnenje za sodišče ni zavezujoče.

### 2.6 Ali so določena dokazna sredstva močnejša od ostalih?

Javna listina, ki jo javni uradnik (notar, sodni izvršitelj) sestavi v okviru izvajanja svojih nalog, velja za verodostojno, dokler se v postopku ne ugotovi nepristnost.

Zasebna listina (dokument, ki ga brez posredovanja javnega uradnika sestavijo stranke same in tudi same podpišejo) velja za verodostojno, dokler se ne dokaže nasprotno.

Izpovedbe in druga dokazna sredstva so prepuščene presoji sodnika.

### 2.7 Ali so za dokazovanje določenih dejstev obvezni določeni načini dokazovanja?

Kot je opisano v točki 2.4, se pisno dokazilo zahteva za pravni akt, katerega vrednost presega 1 500 EUR. Nasprotno pa je mogoče pravno dejstvo dokazovati v kateri koli obliki.

### 2.8 Ali so priče dolžne pričati po zakonu?

Vsakdo mora sodišču pomagati pri odkrivanju resnice.

### 2.9 V katerih primerih lahko priče zavrnejo pričanje?

Oseba, ki je med opravljanjem svojega poklica zbrala informacije, ki se štejejo za poklicno skrivnost, mora zavrniti pričanje, sicer se izpostavi kazenski sankciji. Prav tako lahko priča občasno zavrne pričanje, če izkaže legitimni zadržek (npr. nezmožnost potovanja, bolezni, poklicni razlogi). Ali je zadržek upravičen, presodi sodnik.

### 2.10 Ali je lahko oseba, ki zavrne pričanje, kaznovana ali prisiljena, da priča?

Priče, ki se ne udeležijo pričanja, brez utemeljenega razloga odklonijo pričanje ali nočejo priseči, se lahko kaznujejo s civilno globo, ki znaša največ 3 000 EUR.

Pojasniti je treba tudi, da se za krivo izpovedbo naložijo kazenske sankcije.

### **2.11 Ali obstajajo določene osebe, od katerih ni dovoljeno pridobiti dokazov?**

Kot pričar je lahko zaslišar vsakdo, razen oseb, ki niso sposobne pričati na sodišču, bodisi zaradi civilne nesposobnosti (mladoletne osebe in zaščitene odrasle osebe) bodisi zaradi nekaterih kazenskih obsodb (odvzem državljskih pravic). Vendar jih lahko sodnik zasliši informativno, ne da bi morale priseči. Poleg tega v postopku razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti potomci zakoncev ne morejo nikoli biti zaslišani ali pričati.

### **2.12 Kakšna je vloga sodnika in strank na zaslišanju priče? Pod kakšnimi pogoji je lahko pričar zaslišana prek videokonference ali z drugimi tehničnimi sredstvi?**

Sodnik vodi zaslihanje priče in ji postavlja vprašanja. Navzoče stranke priče ne smejo prekiniti niti z njo neposredno govoriti, da ne bi vplivale nanjo. Če sodnik meni, da je to potrebno, postavi vprašanja, ki jih pričar želi postaviti stranke.

Sodnik ima pravico odrediti zvočno, slikovno ali zvočno-slikovno snemanje izvajanja dokazov, če to zahtevajo okoliščine (npr. zaradi geografske oddaljenosti).

## **3 Ocenjevanje dokazov**

### **3.1 Ali so sodišču postavljene omejitve pri izdaji sodbe, če stranka dokaza ni pridobila zakonito?**

Sodišče ne upošteva dokazov, ki so bili pridobljeni nezakonito (skrita kamera, snemanje telefonskega pogovora brez vednosti sogovornika) ali brez spoštovanja zasebnosti.

### **3.2 Ali moja izjava šteje kot dokaz v postopku, v katerem nastopam kot stranka?**

Izjave strank v postopku nimajo dokazne vrednosti.

#### **Sorodne povezave**

##### **[Spletišče Legifrance](#)**

Zadnja posodobitev: 14/11/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.